

Verslag Praktijktafel draagvlak voor verenigingen: thema Sint-Niklaas Praktijktafel 23 maart 2018

Sprekers: Jan Thuy

Deel 1: Praktijk aan het woord

Sint-Niklaas is geen grootstad zoals Gent of Antwerpen. Toch is ook daar armoede en diversiteit een item. De spreker verduidelijkt dat diversiteit en armoede niet hetzelfde is, maar dat hij wel een sterke correlatie en overlap merkt en daarom de termen vaak in 1 adem samen noemt. Er is een systeem van een kansenpas in Sint-Niklaas waar verenigingen kunnen op intekenen om samen te werken voor het lidgeld. Daarnaast zet de stad sterk in op een bruggenbouwer die de sociale thema's behartigt voor de sportdienst intern en met de verenigingen en clubs.

Wie is Jan Thuy?

- Jan is zijn loopbaan begonnen op de jeugddienst in Leuven. Er werd goed samengewerkt met t Lampeke, een vereniging waar armen het woord nemen. Hij volgde op die manier de link tussen jeugd en welzijn op. Daarna ging hij aan de slag in Antwerpen rond wijkontwikkeling. Specifiek focuste hij op de ontwikkeling van een jeugdbeleid in enkele aandachtswijken in Antwerpen: brede school, buurtsport, tewerkstellingskansen, ... Uiteindelijk ging hij aan de slag in zijn thuisstad Sint-Niklaas waar hij eerst werkte rond sociale economieprojecten met kwetsbare mensen en dus heel wat ervaring opdeed rond toegankelijkheid en drempels, om tenslotte buurtmanager te worden vanuit welzijn: straathoekwerk, welzijnsdiensten, vindplaatsgericht jeugdwerk. Daar kwam het creëren van sport en bewegingskansen meer dan eens in the picture. Er werd dus ingezet op toeleiding.

- Bij Stad Sint-Niklaas werkt Jan eerst buurtmanager. Eigenlijk was dit opbouwwerk in sociale wijken vanuit dienst welzijn. Vooral gericht op straathoekwerk, welzijnsdiensten, vindplaatsgericht jeugdwerk, ... Maar ook sport kwam snel in the picture... en er werd ingezet op toeleiding naar sport. Eerst gebeurde dit vrij onafhankelijk van de sportdienst (tenzij occasionele afspraken rond infrastructuur). Toen er een nieuw sportbeleidsplan moest worden opgemaakt was dat het signaal voor een volgende stap...

Beleidskader en werking van de sportdienst

De sportdienst bestaat vaak vooral uit technische, administratieve of LO'ers. Bij de opmaak van het toenmalige sportbeleidsplan kwamen nieuwe prioriteiten: een sociaal verhaal, doelgroepen, .. waren onderdeel van het Sport Voor Allen-decreet, de beleidsprioriteit 4. Er werd dus actief gezocht naar het betrekken van 'welzijn' bij de opmaak van sportbeleidsplan. Dat mondde uit in een traject waarbij de noden bij de doelgroep zijn bevraagd. Dat was de aanzet dat Jan Thuy uiteindelijk voor de sportdienst zelf aan de slag ging om die kennis over doelgroepen gewoon binnen te brengen daar. Zijn methode om de koppeling te maken tussen 'het beleid' en tegelijk ook actief te zijn in het veld, tussen de deelnemers en clubs.

Concrete acties die werden opgezet:

- Sportclubs worden uitgenodigd om mee te werken aan laagdrempelige events zoals een buitenspeeldag, buurtvoetbal, OKAN Sportdagen,... clubs kunnen vrijwillig instappen om mee te werken. Zo verlaagt de drempel naar anders georganiseerd sporten en ontstaat er contact en dialoog met elkaar. Er is wel een diversiteit in de clubs: sommige zijn zeer sterk geëngageerd en sommige clubs zie je nooit.
- Een belangrijk punt is een concreet aanspreekpunt in de sportdienst: geen info@-adres, maar wel persoonlijk en gericht aanspreken via je eigen netwerk en de juiste contacten die je verzamelt via het veldwerk . Dat betekent investeren in aanwezigheid op het terrein, mensen kennen, ... soms ook door zelf te sporten.
- Het is een beleidskeuze om hier op in te zetten. Er moet dus tijd en ruimte voor vrijgemaakt te worden. Het is ook niet noodzakelijk om die contacten te leggen vanuit de invalshoek armoede en diversiteit. Het begint vaak vanuit een connectie maken met de dienst, zelf actief toestappen en meewerken om de dialoog op gang te brengen. Een echte bottom-up beweging en overall mee aanwezig te zijn.
- De meerwaarde om zelf mee in de sportdienst te zitten is erg belangrijk, dat maakt dat die thema's ook kunnen doorwegen op beleid, opmaak van reglementen, keuzes die gemaakt moeten worden, ... Dus het is belangrijk om vanuit die setting te kunnen werken.
- Het is een traject van verandering en het gaat soms met kleine stapjes. Soms is een idee nog te progressief: bijv. dat er ook een sociale competenties mee

worden in rekening genomen in de vacatures, of de aanwervingsprocedure afstemt op die competenties, ...

- Het is belangrijk om dienstoverschrijdend te werken door bijvoorbeeld als sportdienst mee aanwezig is bij sportarmoedeplan, werkgroep diversiteit, ... of door nu in het memorandum mee op te nemen om transversaler te werken. Doordat de politieke bevoegdheden vaak verdeeld zitten is dit niet evident. Er worden wel transversale plannen gemaakt met doelstellingen.. maar die worden vaak toebedeeld aan 1 dienst. Het heeft geen zin om dat soort thema's bij 1 persoon bij 1 dienst te steken. Het is zinvoller om die taken te verdelen aan beleidsondersteunende cellen die thema's transversaal aan te pakken.
- Je kan ook zelf het initiatief nemen om transversaler te werken door samen zaken te organiseren: straathoekwerk, jeugdopbouwwerker en buurtmanager van de sportdienst gaan samen aan de slag en samen aan de slag.

Deel 2: Dialoog met de deelnemers

Vraag: Op welke manier ondersteunen jullie de clubs rond die problematiek?

Voor het opzetten sociaal-sportieve praktijken hebben we geen echte diensten voor zoals jeugdwelzijnswerk maar werken we wel samen met een aantal heel laagdrempelige clubs.

Het **financiële** vinden we belangrijk. We kiezen bewust voor 2 subsidiereglementen.

1. Het subsidiereglement voor startende sportinitiatieven is erg beperkt in planlast (1 A4). We willen laagdrempelige sportinitiatieven te ondersteunen in functie van een laagdrempelige kennismaking met het aanbod te stimuleren en snel te kunnen starten. Dit zijn vaak bottom up zelforganisaties.
2. Daarnaast is er het gewone erkende subsidiereglement waar armoede en diversiteit sterk wordt beloond: organiseren van eigen laagdrempelige activiteiten, meedoen aan initiatieven van anderen, meewerken aan een kortingssysteem, ...

Vorming is echt belangrijk voor de mensen die zelf in de praktijk werken: we zetten in op thema's als armoede, diversiteit, g-sport, ... naast de sporttechnische opleidingen. Je kan voor het armoede-thema bijvoorbeeld samenwerken met verenigingen waar armen het woord nemen of bijv. TAO vzw, het binnenbrengen ervaringsdeskundigheid, .. en dat opent vaak de ogen. Het belangrijkste is om je mensen in het veld te leren kennen.. en zo de thema's op tafel te leggen. Vaak zie je dezelfde clubs. Maar dat is niet altijd 'erg'. Zij gaan meedenken, mee tips geven en input voor wat er nog kan gebeuren. Er ontstaat een echte wisselwerking.

We gaan dus ook op het terrein met de clubs aan de slag om **mee in de praktijk te ondersteunen**. Bijv. Waasland-Beveren. Er was een aanspreekpunt, er waren ideeën om laagdrempeliger te werken, ... tot het dossier moest geschreven worden. Daar misten ze de tijd en competenties. Hier ondersteunde de sportdienst dan in het schrijven van het dossier. Het is steeds, vaak op maat, kijken hoe clubs ondersteund kunnen worden. Het gaat om clubs die 'willen', maar hier en daar competenties en draagkracht missen.

Een ander voorbeeld: Op een bepaald moment waren er veel kwetsbare jongeren die wilden voetballen. Eén club zei dat ze geen van die jongeren wilden hebben. We zijn in gesprek gegaan. Wat bleek: ze bereikten al veel kwetsbare mensen. Dat had al impact op hun werking: er werd niet meer geconsumeerd in de kantine, op verplaatsing gaan was een probleem, ... Er is daar op doorgewerkt en gezocht naar waar de clubs vastlopen, wat de echte drempels zijn, de oorzaken waarom men niet mee wil werken. Het is dan kwestie om daarop in te spelen en oplossingen te zoeken

Vraag: Hoe bereik je nieuwe mensen in armoede?

Daarvoor werk je best samen met organisaties die ze zelf bereiken. Vaak is sport en beweging niet de prioriteit bij mensen in armoede. Het is ook hier belangrijk om in gesprek te gaan met die mensen en te kijken om een specifiek aanbod/activiteit te ontwikkelen, toeleiding te voorzien naar activiteiten, ...

Vraag: Is de oplossing altijd financieel ondersteunen?

Zeker niet! Er zijn ook vaak drempels die niet financieel zijn. Daar kan je op doorpraten. Bijv. ontstaat er weerstand omdat mensen in armoede niet komen drinken in de kantine. Maar achteraf bleek dat als er ook ruimte was voor moeders om samen te breien en thee te drinken er al meer mensen kwamen. Het lag het soms aan de menukaart: er was vaak veel alcohol en bier. Het kan helpen door in gesprek te gaan om te horen waarom mensen niet komen: misschien moet er een aanpassing aan de kaart gebeuren, een activiteit voorzien in de kantine, ... Er zijn veel voorbeelden van oplossingen die je dan samen kan bedenken.

Vraag: Stel je een subsidiereglement dan samen met de clubs op? Want je krijgt toch veel diversiteit aan wensen.

Je kan dat zeker samen doen. Daarnaast is ook werkgroep met diverse profielen/deskundigen op diverse thema's. Ook mensen van buiten de sportsector, maar met meer expertise over de doelgroepen. Daar is kennis van het veld echt belangrijk om gericht op te kunnen inspelen. Uiteindelijk kiezen de clubs dan zelf waar ze willen van gebruik te maken.

Vraag: Wat zijn de uitdagingen nu?

We zijn momenteel de stedelijke diensten aan het reorganiseren. De sportdienst gaat op in een breder geheel waarbij de administratie van vrije tijd samenzit, sportpromotie enzo wordt nu opgenomen in een team vrijetijdsparticipatie. Soms gaan we zelfs ook fysiek samenzitten: dat is belangrijk om écht samen aan de bureau te zitten. Dus de diensten organiseren zich ook meer en meer transversaal rond vrije tijd.